

Amortisman Tablosu Bilgileri

Amortisman tablosu kolon bilgileri başlangıç, değerleme öncesi ve değerleme sonrası olmak üzere üç grupta toplanabilir.

Başlangıç Bilgileri

Bu kolonlarda yer alan bilgiler sabit kıymet tanım ya da kayıt penceresinde girilen ya da parametrik olarak Ticari Sistem Yönetimi bölümünde belirlenen bilgileri içerir.

Başlangıç bilgilerini içeren kolonlar bu kolonlarda yer alan bilgiler şunlardır:

Yıl: Amortisman satırının hangi yıl için hesaplandığını gösterir. Sabit kıymet alım tarihi değil, amortisman başlangıç tarihinden gelir. Normal ve azalan bakiyelerde amortisman başlangıç tarihi default başlangıç yılının ilk günü (01.01.XXXX), kıst amortisman içinse alınan ayın ilk günü (01.XX.XXXX) olarak gelir.

Ay: Amortisman tablosu dönemsel olarak da hesaplatılabilir. Ay kolonu hangi aya kadar hesaplatıldığını gösterir.

Değerleme Oranı: İlgili yıl için belirlenmiş yeniden değerleme oranının listelendiği kolondur. Ticari sistem parametreleri altındaki Yeniden Değerleme Oranları altından tanımlanır.

Yeniden değerleme oranı her yıl Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.

Amortisman: Bu kolonda kayıt için belirtilmiş amortisman oranı listelenir. Default hali karttan okunur fakat sabit kıymet kaydı içerisinde değiştirilebilir. Normal amortismanda %100'ün girilen yıla bölünmesi ile bulunur. Azalan bakiyelerde ise %200'ün bölünmesi ile bulunur.

Yasal olarak amortisman oranı sabit kıymet türüne göre Maliye Bakanlığı tarafından açıklanır.

Yöntem: Amortismanın ayrılış yöntemini belirtir. Normal veya azalan bakiye olabilir.

Başlangıç Maliyeti: Sabit kıymetin alım bedelidir. Sabit kıymet girişleri iki şekilde olabilir. Bunlardan ilki devir şeklindedir ve sabit kıymet kartı üzerinden (F9) sabit kıymet kayıtları ile girilir. Sabit kıymet kaydı listesinde başında D harfi olanlardır. Buradaki maliyet miktarla çarpılmaz ve KDV dahil edilmez. Kayıta girilen maliyet direkt olarak amortisman tablosu başlangıç maliyetine yansır. İkinci giriş şekli ise alım faturasıyla yapılır. Sabit kıymet listesinde bu kayıtların başında herhangi bir harf bulunmaz. Bunda ise faturada girilmiş birim fiyat miktarla çarpılır ve KDV eklenir. Bunlar alım faturası girişi sonucu oluşan kayıta devirle girilmiş sabit kıymet kaydıyla aynı şekilde görülür.

Değerleme Dışı Giderler: Giderler ilgili sabit kıymet kaydı için sonradan yapılan ek masraflardır. Bunlar ya alım faturası içinden ya da amortisman tablosu üzerinden yapılır. Cari dönem için (içinde bulunulan dönem) alım faturasıyla (malzeme seçildikten sonra F9 / "Sabit Kıymet Kaydıyla İlişkilendir" seçeneği ile), bunun dışındaki dönemler içinse tablo üzerinden (amortisman tablosu üzerinden F9 / Kayıtlı Giderler seçeneği ile) yapılır. Giderler değerlemeye tabi giderler ve değerleme dışı giderler olarak ikiye ayrılır. Tabi giderler yeniden değerleme yapılırken dikkate alınır, değerleme dışı olanlarsa alınmaz.

Değer Düşüklüğü: Hesaplama dönemi içerisinde sabit kıymetlerden bir kısmı veya tamamı satılarak elden çıkarılabilir. Bundan sonraki dönemlerde satılan kısmı hesaplamalara katmamak için maliyet/toplam miktar*satılan miktar kadar maliyetten düşülür. Böylelikle hesaplamadan çıkarılmış olur.

Toplam Maliyet: "Başlangıç maliyeti+değerlemeye tabi giderler+değerleme harici giderler-değer düşüklüğü" olarak hesaplanır.

İşyeri: Ambar transferi ile işyerleri arası transfer edilen sabit kıymet kaydının bulunduğu işyeri bilgisidir. İlgili işyeri için amortisman hesaplaması yapılabilir. Muhasebeleştirilen satırların işyeri bilgisi değişmez.

Değerleme Öncesi Bilgileri

Bu kolonlarda yer alan bilgiler değerleme öncesi toplamaları içerir.

Sabit Kıymet Değeri (D.Ö): Değerleme öncesi sabit kıymet değeridir. İlk yıl için Toplam Maliyet kolonuna eşittir. İlgili yılın değerleme dışı giderler+ilgili yılın değerlemeye tabi giderleri+bir önceki yılın değerleme sonrası sabit kıymet değeri*(1-ilgili yılın değer düşüklüğü/(başlangıç maliyeti-bir önceki yılın değer düşüklüğü toplamı))

Birikmiş Amortisman (D.Ö): Değerleme öncesi birikmiş amortismanı ifade eder. İlk yıl için sıfırdır. Daha sonraki yıllarda ise şöyle hesaplanır: bir önceki yılın toplam birikmiş amortismanı*(1-ilgili yılın değer düşüklüğü/(başlangıç maliyeti- bir önceki yılın değer düşüklüğü toplamı))

Net Defter Değeri (D.Ö): Değerleme öncesi net defter değerini ifade eder. Değerleme öncesi sabit kıymet değerinden değerleme öncesi birikmiş amortisman çıkarılarak bulunur.

Değerleme Sonrası Bilgileri

Değerleme sonrasında ilgili sabit kıymet kaydının sabit kıymet değeri, birikmiş amortisman tutarı ve net defter değeri ilgili kolonlarda listelenir.

Sabit Kıymet Değeri (D.S): Değerleme sonrası sabit kıymet değerini ifade eder. İlk yıl için değerleme öncesi sabit kıymet değerine eşittir. Daha sonraki yıllar için şöyle hesaplanır: İlgili yılın değerleme öncesi sabit kıymet değeri-ilgili yılın değerlemeye tabi giderleri-ilgili yılın değerleme dışı giderler toplamı*(1-değerleme oranı)+ ilgili yılın değerlemeye tabi giderleri+ilgili yılın değerleme dışı giderler toplamı

Birikmiş Amortisman (D.S): Değerleme sonrası birikmiş amortisman tutarını ifade eder. İlk yıl için sıfırdır. Sonraki yıllar için ilgili yılın değerleme öncesi birikmiş amortisman tutarı*(1/ilgili yılın yeniden değerleme oranı)

Net Defter Değeri (D.S): Değerleme sonrası net defter değerini ifade eder. Değerleme sonrası sabit kıymet değerinden değerleme sonrası birikmiş amortisman çıkarılarak bulunur.

Değer Artış Fonu: İlgili yılın değerleme sonrası net defter değerinden ilgili yılın değerleme öncesi net defter değeri çıkarılarak bulunur.

Yıllık Amortisman: Amortisman türü Normal ise, ilgili yılın değerleme sonrası net defter değeri * 1/ilgili yılın sayısıdır. Buradaki yıl sayısı örnek olarak ilk yıl için 1, ikinci yıl için 2....

Amortisman türü Azalan Bakiyeler ise, son yıla kadar ilgili yılın değerleme sonrası net defter değeri ile amortisman oranı çarpımıdır. Eğer son yıl ise ilgili yılın değerleme sonrası net defter değeri tamamen yansıtılır.

Toplam Birikmiş Amortisman: İlk yıl için yıllık amortismanına eşittir. Sonraki yıllar için ilgili yılın değerleme sonrası birikmiş amortisman tutarı ile ilgili yılın yıllık amortismanına eşittir.

Net Aktif Değeri: İlgili yılın değerleme sonrası sabit kıymet değerinden ilgili yılın toplam birikmiş amortismanı çıkarılarak bulunur.

Dönemsel Aktif Değerleme: Sadece yeniden değerleme olan yıllar için geçerlidir. İlgili yılın değerleme sonrası sabit kıymet değerinden ilgili yılın değerleme öncesi sabit kıymet değeri çıkarılarak bulunur.

Dönemsel Birikmiş Amortisman Değerlemesi: Sadece yeniden değerleme olan yıllar için geçerlidir. İlgili yılın değerleme sonrası birikmiş amortismanından ilgili yılın değerleme öncesi birikmiş amortisman değeri çıkarılarak bulunur.

Dönemsel Amortisman: Yıllık hesaplatmalarda yıllık amortisman tutarını getirir. Amacı amortismanın dönemsel yani yılın belli bir dönemi için hesaplatıldığında bu ara dönem için hesaplanan amortismanı yansıtmaktır.

Yardımcı Hesaplamalar:

(1)Değer Düşüklükleri Toplamı: İlk yıl için ilgili yılın değer düşüklüğüne eşittir. Bundan sonraki yıllar için ilgili yılın değer düşüklüğü ile bir önceki yılın değer düşüklükleri toplamına eşittir.

(2)Değerleme Dışı Giderler Toplamı: İlk yıl için ilgili yılın değerleme dışı giderlerine eşittir. Bundan sonraki yıllar için bir önceki yılın (1)değerleme dışı giderler toplamı * (1-ilgili yılın değer düşüklüğü /(başlangıç maliyeti-(1)bir önceki yılın değer düşüklüğü toplamı))+ilgili yılın değerleme dışı giderler.

Değer Düşüklüğü (Ekspertiz): Sabit kıymet değer düşüklüğü/artışı penceresinde girilen yeni sabit kıymet değeri ile ilgili tarihten önceki sabit kıymet değeri arasındaki farktır. Bu alana otomatik olarak gelir.

Değer Artışı (Ekspertiz): Sabit kıymet değer düşüklüğü/artışı penceresinde girilen yeni sabit kıymet değeri ile ilgili tarihten önceki sabit kıymet değeri arasındaki farktır. Bu alana otomatik olarak gelir.

Amortismanın Tümünü Ayır

Özel maliyet kapsamına giren işlemler için amortismanın belirli dönemde giderleştirilmesi/kapatılması gerekebilir. Bunun için amortismanın tüketilmesi istenen sabit kıymetin amortisman satırında F9/sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Amortismanın Tümünü Ayır" seçeneği kullanılır. Özel maliyetler sona erdiği dönemde kalan kısmın tamamı ilgili ay içerisinde amorti edilir. Sabit kıymetin net aktif değeri sıfırlanır ve sabit kıymete ait dönemsel amortisman, toplam birikmiş amortisman gibi alanlar güncellenir. İşlem muhasebeleştirilmezse sabit kıymet için tekrar amortisman hesaplatılabilir.